

Številka: 00104-301/2018/6

Datum: 13. 12. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s spodbujanjem in financiranjem gerontotehnologij

Poslanec dr. Franc Trček je v skladu z 240. in 248. členom Poslovnika Državnega zbora na Vlado RS naslovil pisno poslansko vprašanje zvezi s spodbujanjem in financiranjem gerontotehnologij.

Poslanec v pisnem poslanskem vprašanju ugotavlja, da je s problematiko dolgotrajne oskrbe povezan tudi razvoj t. i. gerontotehnologij, ki lahko omogoča daljšo avtonomijo samostojnega življenja. V Sloveniji imamo vrhunski rehabilitacijski center, kvalitetne raziskovalne ekipe in tudi ogromno mehanotroničnega znanja.

V zvezi s tem sprašuje:

- Zakaj ni področje gerontotehnologij bolj jasno opredeljeno v Strategiji pametne specializacije?
- Kdaj lahko pričakujemo programe spodbujanja gerontotehnologij?
- Kako bodo financirani?

Vlada RS v nadaljevanju podaja odgovor na pisno poslansko vprašanje:

Področje dolgotrajne oskrbe v Sloveniji ni enotno sistemsko urejeno. Vlada Republike Slovenije je s sklepom, št. 1220-7/2016/4 z dne 14. 12. 2016, delno prenesla izvedbo nekaterih nalog na področju dolgotrajne oskrbe iz Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) na Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ), med drugim tudi pripravo predloga zakona o dolgotrajni oskrbi. Koalicijski sporazum o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2018-2022 kot enega od ukrepov na področju dolgotrajne oskrbe predvideva tudi uvajanje inovacij, IKT storitev in storitev za ohranjanje samostojnosti. Ne gre pa zamenjevati storitev dolgotrajne oskrbe s storitvami rehabilitacije, ki so predmet zdravstvenih storitev.

Med fokusna področja in tehnologije Slovenske strategije pametne specializacije (S4) so področja gerontotehnologij že vključena. Sicer ne uporabljamo izraza gerontotehnologija, temveč govorimo o tehnologijah, ki podpirajo aktivno in zdravo staranje.

V samem dokumentu S4 so opredeljena fokusna področja in tehnologije, predvideno pa je bilo tudi, da se bo proces osredotočenja nadaljeval in sicer v okviru Strateških razvojno-inovacijskih partnerstev (SRIP). Ob tem bi radi poudarili, da je podrobnejša vsebina opredeljena v akcijskih načrtih.

SRIP-¹ so pripravili akcijske načrte, ki služijo konkretizaciji fokusnih področij in tehnologij, torej področij kamor se bodo osredotočala razvojna vlaganja. Delovna skupina državnih sekretarjev za izvajanje S4 (DSDS S4) je po pooblastilu Vlade zadolžena, da na predlog SRIP-ov potrjuje akcijske načrte in njihove spremembe.

¹http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/strategija_pametne_specializacije/strateska_razvojno_inovacijska_partnerstva_srrip/

Na področju zdravja in medicine deluje SRIP Zdravje - medicina, ki ga upravlja Slovensko inovacijsko stičišče, Evropsko gospodarsko interesno združenje (SIS EGIZ). Področje uporabe Zdravje - medicina je usmerjeno na navedena fokusna področja in tehnologije:

- Translacijska medicina
- Biofarmacevtika,
- Naravna zdravila in kozmetika,
- Odporne bakterije,
- Zdravljenje raka,
- Aktivno in zdravo staranje.

Znotraj fokusnega področja in tehnologij Aktivno in zdravo staranje so opredeljena naslednja področja skupnega razvoja:

- Nove storitve za spodbujanje aktivnega staranja,
- Pametne medicinske naprave in pripomočki za izboljšanje kakovosti in varnosti bivanja starejših,
- Avtofizioterapija,
- Atrijska fibrilacija.

Za učinkovit razvoj novih produktov je pomembno tudi povezovanje SRIP-a Zdravje - medicina s partnerji v drugih SRIP-ih. Prepoznana so naslednja področja sodelovanja:

- s SRIP-om Pametna mesta in skupnosti preko platforme pametnega mesta, ki omogoča večjo varnost starejših prebivalcev, ustrezno zasnovani mobilni transferji pa omogočajo njihovo vključenost v družabno življenje.
- s SRIP-om Trajnostni turizem pri razvoju zdravstvenega turizma z uporabo naprednih medicinskih pripomočkov za hitrejšo rehabilitacijo v rehabilitacijskih centrih.
- s SRIP-om Pametne stavbe in dom z lesno verigo na področju prilagojenih bivanjskih enot za starejše prebivalstvo (dostopnost, prilagojenost, možnost integracije medicinskih pripomočkov).
- s SRIP-om Tovarne prihodnosti pri oblikovanju proizvodnih procesov z naprednimi robotskimi sistemi, inteligentnimi sistemi vodenja in senzorskimi sistemi, ki bodo zagotavljali kakovostno izdelavo produktov.

Akcijski načrti se redno nadgrajujejo in dopolnjujejo in kot takšni predstavljajo dinamični del S4, preko katerega se tudi pričakuje nadaljnji proces osredotočanja inovacijsko-razvojne politike na ključne niše. SRIP Zdravje - medicina je npr. fokusno področje Aktivno in zdravo staranje v aprilu 2018 spremenil s področji skupnega razvoja avtofizioterapija in atrijska fibrilacija.

V kolikor bodo slednji pokazali potrebo po uvrščanju novih produktov na področju gerontotehnologij v S4, bomo po potrebi pripravili tudi dodatne predloge za novo različico dokumenta, ki je predvidena v letu 2019.

Razvoj gerontotehnologij je financiran iz različnih virov. Naša podjetja in raziskovalne institucije pridobivajo sredstva tako na centraliziranih programih (kjer se v okviru programov Obzorje 2020 zahteva umeščenost projekta v Strategijo pametne specializacije), kot iz naslova kohezijskih sredstev. Alokacija sredstev za to področje ni vnaprej predvidena, je pa za celotno področje, ki pokriva raziskave in razvoj v obdobju 2014-2020 na voljo 475 mio EU sredstev.